

Wojciech Tomczyk z prestiżowymi „Skrzydłami Dedala”

„Za odwagę zmierzenia się z dramatycznymi tematami historii współczesnej, przedstawionymi w oryginalnej formie, z niezwykle kunsztem artystycznym, i nawiązującymi do najwybitniejszych osiągnięć polskiej oraz europejskiej tradycji literackiej” – brzmiało uzasadnienie tegorocznej decyzji jury Nagrody Literackiej „Skrzydła Dedala”. Przyznano ją Wojciechowi Tomczykowi autorowi „Dramatów”, wydanych staraniem Teologii Politycznej i Państwowego Instytutu Wydawniczego. Prestiżowe wyróżnienie laureat odebrał z rąk dyrektora Biblioteki Narodowej w trakcie uroczystej gali, która miała miejsce wczoraj w warszawskim Pałacu Krasińskich.

Licznie zebranych tego wieczoru gości powitał dr Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej. Po słowach powitania, odczytał fragment listu, który w związku z tegoroczną edycją „Skrzydeł Dedala” skierował na jego ręce Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. – *Cieszę się, że ta prestiżowa nagroda ustanowiona przez Bibliotekę Narodową, trafia do rąk twórcy, który wnosi niebagatelny wkład w rozwój teatru i literatury w naszym kraju. Pan Wojciech Tomczyk, jeden z najciekawszych polskich dramatopisarzy współczesnych, zdobywca wielu nagród, w swoich dziełach porusza problemy dotyczące aktualnej sytuacji Polski, mierząc się z trudnymi tematami historii współczesnej. Składam laureatowi serdeczne gratulacje. Wraz z powinszowaniami, przesyłam wyrazy uznania za wspaniałe twórcze osiągnięcia oraz życzenia dalszych sukcesów i inspiracji* – napisał Marszałek Sejmu RP.

*Nagroda trafia do rąk twórcy,
który wnosi niebagatelny
wkład w rozwój teatru i
literatury*

Po odczytaniu listu,
prowadzący galę
Piotr Siwek z
Programu Drugiego
Polskiego Radia
oddał głos
przewodniczącemu

jury – profesorowi Włodzimierzowi Boleckiemu, który w kilku zdaniach przypomniał dotychczasowych laureatów „Skrzydeł Dedala” oraz scharakteryzował status nagrody. – *Nagroda powstała w 2014 roku, a po raz pierwszy przyznano ją rok później – w 2015 r. Ale to była – jeśli tak można powiedzieć – druga część życia nagrody, z której „Skrzydła Dedala” wyrosły* – mówił prof. Bolecki. – *Przez wiele lat w gościnnych progach Biblioteki Narodowej wręczana była bowiem nagroda im. Andrzeja Kijowskiego – jedna z najstarszych nagród, wywodząca się jeszcze z czasów kultury niezależnej. Różne perturbacje związane z polskim życiem publicznym spowodowały, że kilkakrotnie nagroda ta zamierała, by po pewnym czasie się odradzić. Aż w końcu okazało się, że ptakiem kolorowym, który wyfrunął z kolejnych przekształceń nagrody im. A. Kijowskiego jest nagroda „Skrzydła Dedala”* – przypominał dalej prof. Włodzimierz Bolecki, podkreślając, że pomiędzy obiema nagrodami zachodzi pełna kontynuacja.

W tym momencie nastąpił kulminacyjny moment wieczoru. Na scenę został ponownie zaproszony dyrektor Biblioteki Narodowej – dr Tomasz Makowski, który wraz z przewodniczącym jury uroczystie ogłosili werdykt. Chwilę później – przy akompaniamencie głośnych i długich oklasków publiczności – nastąpiło wręczenie Wojciechowi Tomczykowi „Skrzydeł Dedala” za rok 2018. Dopiero po kilkuminutowej

owacji, autor „Marszałka” oraz sławnej „Norymbergi” mógł wygłosić krótkie przemówienie, w którym skupił się na podziękowaniu osobom oraz instytucjom, które wspierały go w jego pracy twórczej i przyczyniły się do wydania drukiem jego najważniejszych dramatów.

*O wybitnym charakterze
twórczości Wojciecha
Tomczyka świadczy m.in. fakt,
że nie znosi on stereotypów,
utartych odpowiedzi i
pokutujących prawem kaduka
rozwiązań*

W wystąpieniu nie mogło jednak zabraknąć właściwej Autorowi ironii i dystansu. – *Bardzo chciałbym sam napisać sztukę, a zarazem nie mogę sobie wyobrazić jak człowiek przy*

zdrowych zmysłach może rozmyślnie zasiąść do pisania sztuki i nie zwariować przed jej ukończeniem – cytował Tomczyk fragment własnej pracy magisterskiej pisanej przed laty pod kierunkiem prof. Zbigniewa Raszewskiego na Wydziale Wiedzy o Teatrze na warszawskiej PWST. Wyznał też, że przez wiele lat obawiał się pisać dramaty. Zdecydował się w końcu na ten krok dzięki zachętom i wsparciu nauczycieli – zwłaszcza profesorów Burskiego i Michałka – oraz bliskich mu osób, wśród których wymienił brata Pawła, a także kolegów – Macieja Pawlickiego i Cezarego Harasimowicza. Osobne słowa podziękowania laureat skierował pod adresem wydawców „Dramatów” – Teologii Politycznej i Państwowego Instytutu Wydawniczego – dziękując, że nie obawiały się wydać jego sztuk drukiem.

Nadszedł w końcu czas na laudację. Wygłosił ją członek jury Nagrody Literackiej „Skrzydła Dedala”, a zarazem niezwykle zasłużony dla polskiej literatury pisarz i tłumacz – Antoni Libera. Jego zdaniem o wybitnym charakterze twórczości Wojciecha Tomczyka świadczy m.in. fakt, że „nie znosi on stereotypów, utartych odpowiedzi i pokutujących prawem kaduka rozwiązań”. – *Draży tematy głęboko i bezkompromisowo, i proponuje interpretacje nieoczywiste, na ogół gorzkie i bolesne, zmuszające do rewizji zastałych wykładni. Należy do wąskiego grona wyznawców „prawd niemiłych” i „sądów niepopularnych”* – mówił Antoni Libera (kliknij i przeczytaj cały tekst laudacji).

Nagroda Literacka „Skrzydła Dedala” jest przyznawana przez Bibliotekę Narodową pisarzom za książkę lub za całokształt twórczości w dziedzinie literatury pięknej, ze szczególnym uwzględnieniem prozy, krytyki artystycznej, historii oraz szeroko rozumianej problematyki społecznej. Twórczość laureatów powinna zawierać istotne walory poznawcze oraz charakteryzować się niekonwencjonalnością sądów opinii, odwagą i precyzją myśli oraz pięknem słowa. W jury nagrody zasiadają: prof. Włodzimierz Bolecki (przewodniczący), prof. Tomasz Bocheński, Antoni Libera, o. Janusz Pyda OP.

Nagrodzony zbiór utworów dramatycznych Wojciecha Tomczyka został wydany dzięki staraniom Teologii Politycznej oraz Państwowego Instytutu Wydawniczego. Na książkę składają się następujące dzieła: *Wampir, Bezkrólewie, Norymberga i Marszałek*.

To już kolejna książka wydana przez Teologię Polityczną, którą uhonorowano „Skrzydłami Dedala”. Dwa lata temu laureatką nagrody została Marta Kwaśnicka, autorka „Jadwigi”.

(kw/mr)

Przeczytaj laudację wygłoszoną podczas uroczystości przez Antoniego Libereę

„Dramaty” Wojciecha Tomczyka dostępne są w naszej księgarni internetowej

Wydanie książki zostało dofinansowane ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Foto: Krzysztof Żuczkowski